

Briuselis, 2021 m. gegužės 28 d.
(OR. en)

9164/21

SPACE 61
MARE 18
RECH 272
COMPET 428
MI 397
IND 147
ENV 376
EU-GNSS 29
TRANS 334
TELECOM 227
ENER 239
EMPL 263
CSDP/PSDC 283
CFSP/PESC 521

POSĖDŽIO REZULTATAI

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato
data: 2021 m. gegužės 28 d.
kam: Delegacijoms

Ankstesnio
dokumento Nr.: 8959/21

Dalykas: „Kosmosas žmonėms Europos pakrančių zonose“
– Tarybos išvados (priimtos 2021 05 28)

Delegacijoms priede pateikiamos Tarybos išvados „Kosmosas žmonėms Europos pakrančių zonose“, kurias Taryba priėmė 2021 m. gegužės 28 d. įvykusiame 3797-ame posėdyje.

Tarybos išvados „Kosmosas žmonėms Europos pakrančių zonose“

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA

PRIMINDAMA

- A. Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, kuria nustatoma ES kompetencija kosmoso srityje¹;
- B. 2016 m. spalio 26 d. pristatytą Komisijos komunikatą dėl Europos kosmoso strategijos², visų pirma strateginį tikslą siekti, kad visuomenė ir ES ekonomika iš kosmoso gautų kuo daugiau naudos, ir naujojo kosmoso vaidmenį;
- C. 2017 m. gegužės 30 d. Tarybos išvadas dėl Europos kosmoso strategijos³, kuriose pabrėžiamas poreikis vis daugiau naudoti su kosmosu susijusias technologijas ir taikomas programas viešajai politikai remti ir veiksmingiems visuomenės problemų sprendimams teikti, ir ES kosmoso pavyzdinių programų GALILEO, EGNOS ir „Copernicus“ patikimo veikimo ir tvarios į naudotojus orientuotos raidos svarba, remiant mokslinius tyrimus ir inovacijas, taip pat Europos pramonės iniciatyva grindžiamų paslaugų platformų steigimą siekiant sukaupti programos „Copernicus“ duomenis ir užtikrinti deramą ilgalaikę sklaidą ir prieigą prie duomenų, taip pat duomenų tvarkymo internetu galimybes;
- D. 2017 m. liepos mėn. programos „Copernicus“ laikotarpio vidurio vertinimą⁴, kuriuo patvirtinta programos svarba teikiant paslaugas aplinkosaugos ir saugumo srityje, atsižvelgiant į jos naudotojų ir apskritai Europos piliečių naudojimo poreikius, pripažįstant, kad yra nedaug sričių, kuriose reikėtų įtraukti produktus, pavyzdžiui, pakrančių zonose;

¹ Ypač jos 4 straipsnio 3 dalį ir 189 straipsnį.

² Dok. 13758/16.

³ Dok. 9817/17.

⁴ Dok. 13599/17 + ADD 1.

- E. 2019 m. lapkričio 29 d. Tarybos išvadas „Kosmoso srities sprendimai tvarumui Arktyje užtikrinti“⁵, kuriose pabrėžiama, kad daugelis Arktyje kylančių uždavinių ir poreikių yra panašūs į kitose pakrančių ir atokiose vietovėse, jūrose ir vandenynuose kylančius uždavinius bei poreikius ir kad turi būti didinama sinergija ir koordinavimas su kitomis iniciatyvomis, įskaitant integruoto jūrų valdymo iniciatyvas, ir pripažįstamas programos „Copernicus“ teminių paslaugų vaidmuo, primenant, kad saugioms transporto operacijoms, ekonominei veiklai ir aplinkos stebėsenai yra svarbi sinergija su GALILEO;
- F. 2020 m. ES mėlynosios ekonomikos ataskaitos išvadas, visų pirma tai, kad reikia pripažinti ir patvirtinti vandenynų ir jūrų ekonominę, socialinę, aplinkosauginę ar kultūrinę vertę; Europos mėlynoji ekonomika, kaip Sąjungos integruotos jūrų politikos dalis, gali ir turi būti pagrindinis ir tvirtas ramstis, kuriuo prisidedama prie Europos žaliojo kurso darbotvarkės užtikrinant žaliąją Europos ekonomikos atsigavimą ir mūsų visuomenės atsparumą;
- G. 2016 m. ES ir EKA bendrą pareiškimą ir 2021 m. kovo 17 d. Komisijos ir EKA bendrai pasirašytą raštą, kuriuose pripažįstama, kad Europa, be kita ko, gerindama ES pavyzdinių programų GALILEO ir „Copernicus“ įgyvendinimo rezultatus, savo viešosios politikos ir gerovės srityse turėtų gauti naudos iš kosmoso srities sprendimų;
- H. Audito Rūmų specialiąją ataskaitą 07/2021 „ES kosmoso programos GALILEO ir „Copernicus“. Paslaugos jau teikiamos, bet jų naudojimui reikia didesnio paskatinimo“;
- 1) PRIPAŽŪSTA, kad visame pasaulyje pripažįstama programa „Copernicus“ kaip įsitvirtinusi ir pagrindinė Žemės stebėjimo programa, suteikianti priemonių mūsų planetos ir jos biosferos išsaugojimui remti, taip remiant politikos plėtojimą, visų pirma siekiant pagerinti Europos piliečių gyvenimo kokybę, ir kad programa yra labai svarbi siekiant rasti pasaulinių visuomenės uždavinių sprendimus ir yra itin svarbi žaliajai ir skaitmeninei pertvarkai, be kita ko, kuriant galutinės grandies taikomąsias programas;
 - 2) AKCENTUOJA, kad reikėtų visapusiškai išnaudoti visas programų „Copernicus“, GALILEO ir EGNOS teikiamas galimybes Sąjungos visuomenei ir ekonomikai, įskaitant naudotojams ir pritaikymui rinkoje skirtas priemones, kuriomis būtų skatinamas ekonomikos augimas, darbo vietų kūrimas ir žinių perdavimas, taip pat gebėjimų stiprinimas ir įgūdžių ugdymas;

⁵ Dok. 14603/19.

- 3) PABRĖŽIA, kad į ES Kosmoso programos reglamentą įtraukta „Copernicus“ paslauga, skirta jūros aplinkos stebėsenai, įskaitant veiksmus, kurių reikia imtis teikiant informaciją apie vandenynų, jūrų ir pakrančių ekosistemų būklę ir dinamiką, ir nurodoma, kad reikia naujų misijų siekiant spręsti tokius pasaulinius uždavinius kaip klimato kaita, jūros pavojai, gyvos jūrų ekosistemos stebėseną, taip pat pažangios ir tikslingesnės paslaugos naujoms ir esamoms naudotojų bendruomenėms; PABRĖŽIA, kad į reglamentą taip pat įtraukta „Copernicus“ paslauga, skirta žemės paviršiaus stebėsenai (įskaitant pakrantę), teikiant geoerdvinę informaciją apie žemės dangą ir jos pokyčius, žemės naudojimą, augalijos būklę, vandens ciklą ir Žemės paviršiaus energiją įvairiems naudotojams aplinkosaugos sausumos taikomųjų programų srityje; ir PABRĖŽIA, kad programos „Copernicus“ paslaugos ir taikomosios programos yra neįkainojamas indėlis įgyvendinant žaliąją pertvarką ir sprendimų priėmimo bei planavimo priemones, kurios galiausiai bus naudingos piliečiams;
- 4) PRIPAŽĮSTA 2021 m. vasario mėn. Viduržemio jūros sąjungos (VJS) ministrų deklaraciją dėl tvarios mėlynosios ekonomikos, kurioje pakrančių aspektas ir naudotojai laikomi programos „Copernicus“ prioritetu, numatoma tęsti dabartinę „Copernicus“ jūrų ir žemės paviršiaus paslaugų koordinavimą ir išplėsti ją įtraukiant kitas pagrindines paslaugas, taip pat atsižvelgti į pakrančių nacionalinių paslaugų organizacijų reikalavimus, grindžiamus septynių Viduržemio jūros regiono šalių (MED7)⁶ reikalavimais;
- 5) PRIMENA, kad Žemės stebėjimas atlieka itin svarbų vaidmenį stebint geofizinių parametrų pokyčius ir žmogaus veiklos poveikį jūroms, vandenynams ir ypač pakrančių zonoms, kurios yra svarbios ekosistemos; PRIPAŽĮSTA, kad pakrančių zonos nėra visapusiškai ir integruotai įtrauktos nei į sausumos, nei į jūrų paslaugas, todėl jos turi būti specialių duomenų, paslaugų ir produktų objektas, kaip rekomenduojama programos „Copernicus“ laikotarpio vidurio vertinime, kad būtų galima geriau suprasti klimato kaitos padarinius, remiantis klimato, vandenynų, jūrų ir sausumos paviršių indėliu ir sąveika; PRIPAŽĮSTA, kad šios pakrančių stebėsenos paslaugos turėtų būti grindžiamos naudotojų poreikiais ir, kai įmanoma, turėtų būti kuriamos papildant esamas privačias ir viešas stebėsenos sistemas;

⁶ Graikija, Ispanija, Prancūzija, Italija, Kipras, Malta ir Portugalija.

- 6) PABRĖŽIA, kad pakrančių zonas daugiausia sudaro labai apgyvendinti regionai, intensyvios ekonominės veiklos centrai, skatinantys mėlynąją ekonomiką, t. y. ekosistemas, susiduriančios su dideliais iššūkiais ir pavojais dėl klimato kaitos ir kitų žmogaus sukeltų ir gamtos reiškinių, ir kad tos zonos yra labai svarbios Europos ekonomikos augimą ir piliečiams naudingą žaliąją pertvarką skatinančiai ES mėlynajai ekonomikai;
- 7) PRIMENA programos „Copernicus“ vaidmenį labiau stiprinant mūsų žinias apie kintančias pakrantes, ir kad jos paslaugos ir taikomosios programos yra tinkamos klimato kaitos uždaviniams spręsti ir prisidėti prie darnaus žmogaus veiklos plėtojimo laikantis subalansuoto požiūrio į ilgalaikį pakrančių ekosistemų ir susijusios jūrų bei sausumos biologinės įvairovės išsaugojimą;
- 8) PAŽYMI, kad visos šešios „Copernicus“ teminės paslaugos atitinka viešųjų ir privačiųjų naudotojų poreikius atmosferos stebėsenos, jūros aplinkos stebėsenos, žemės paviršiaus stebėsenos, klimato kaitos, ekstremaliųjų situacijų valdymo ir saugumo srityse; tačiau PRIPAŽIŠTA, kad vis dar yra spragų matuojant pagrindinius pakrančių ekosistemų kintamuosius ir kad reikia dėti pastangas į koordinavimą ir bendradarbiavimą, kad duomenys būtų rengiami įprastu būdu ir užtikrinant vienodumą bei sąveikumą, PALANKIAI VERTINA mūsų tarptautinių partnerių duomenis, kuriais siekiama patobulinti programos „Copernicus“ produktus; ir PRITARIA pakrančių zonų stebėsenai skirtų daugiašalių tarptautinių sistemų iniciatyvoms, grindžiamoms kosmoso duomenimis;
- 9) PRIMENA, kad pakrančių zonų paslaugoms reikia daugialypio požiūrio į matuotinus kintamuosius ir paslaugas bei veiklą, kurią reikia plėtoti, kad būtų sukurta patikima ir išsami informacinė sistema, pagrįsta Žemės stebėjimo duomenimis ir modeliavimu. Aspektai, į kuriuos reikia atsižvelgti, gali apimti žmonių ir infrastruktūros saugą ir saugumą, taip pat sausumos ir miesto teritorijų bei pakrančių ekosistemų apsaugą ir valdymą, įskaitant vandentvarką ir energijos valdymą bei kultūros paveldo ir jūrų infrastruktūros apsaugą. Matuojant taršą, eroziją, žemės dangą ir žemės naudojimą, potvynius ir jūros lygio kilimą bus lengviau stebėti ir prognozuoti siekiant remti klimato kaitos švelninimą ir prisitaikymą prie jos; RAGINA plačiau naudoti palydovų duomenis siekiant papildyti nacionalinę ir teisės aktais nustatytą aplinkos stebėseną, kuri šiuo metu dažnai grindžiama *in situ* duomenimis;

- 10) MANO, kad reikia gero atitinkamų subjektų veiklos koordinavimo, kad būtų galima optimaliai patenkinant naudotojų poreikius teikti kombinuotas paslaugas įvairiose pakrančių ekosistemoms svarbiose srityse, pvz., tarp jūros aplinkos stebėsenos saugumo tarnybų, avarinių tarnybų, žemės paviršiaus stebėsenos arba meteorologinių ir klimato duomenų ir orų prognozių srityse;
- 11) PABRĖŽIA, kad tokiems požiūriams būtų naudingas dalijimasis žiniomis, įskaitant nacionalinių ir regioninių pakrančių sistemų (viešųjų ir privačiųjų) parengtus duomenis, siekiant suteikti pridėtinės vertės esamai informacijai ir naudotojų poreikių dalijimuisi pakrančių zonų kontekste, siekiant planuoti specialių pakrančių paslaugų ir produktų kūrimą; ir RAGINA Komisiją parengti suderintą ir koordinuotą požiūrį į palydovinių paslaugų, visų pirma programos „Copernicus“ produktų ir paslaugų, integravimą, papildant rinkos skatinimo veiklą bendrovėms, įskaitant MVL, startuolius ir veiklą plečiančias įmones, siekiant sukurti pakrančių naudotojams pritaikytus sprendimus, integruotus su valstybių narių parengtomis ir naudojamomis priemonėmis;
- 12) PALANKIAI VERTINA Komisijos iniciatyvą pavesti programos „Copernicus“ įgaliotiems subjektams, atsakingiems už „Copernicus“ jūros aplinkos stebėsenos paslaugą (CMEMS) ir „Copernicus“ žemės paviršiaus stebėsenos paslaugą (CLMS), geriau derinti abi paslaugas, kartu su programos „Copernicus“ *in situ* komponentu, ir sustiprinti sąsajas su kitomis atitinkamomis paslaugomis, kad būtų tiekiami duomenų produktai, ypač orientuoti į ES pakrančių zonas; ir RAGINA Komisiją ir Europos Sąjungos kosmoso programos agentūrą parengti įgyvendinimo planą, skirtą kosmoso paslaugų ir duomenų įsisavinimui galutinės grandies sektoriuje, glaudžiai bendradarbiaujant su naudotojų forumais, didinant ir integruojant jūros ir žemės paviršiaus paslaugų indėlį kartu su kitomis atitinkamomis tarnybomis, kartu vykdant gebėjimų stiprinimo veiklą; RAGINA palaipsniui kurti pakrančių ekosistemų modeliavimą, pradedant nuo bandomųjų projektų mažesnėse ekosistemose, pvz., Arktyje ir Viduržemio jūros baseine, ES Atlanto vandenyno regionuose arba Baltijos, Juodojoje ir Šiaurės jūrose;

- 13) DAR KARTĄ PATVIRTINA, kad naujoji kosmoso industrija, tinkamai suderinta su naudotojų poreikiais ir galimybėmis rinkoje, gali teikti kosmoso technologijomis grindžiamas paslaugas ir sprendimus, kurių reikia Europos pakrančių zonoms; ir RAGINA Komisiją ir Europos Sąjungos kosmoso programos agentūrą aktyviai naudotis tokiais galimybėmis, kurios gali paskatinti papildomą ekonomikos augimą ir apskritai duoti naudos visuomenei;
- 14) RAGINA toliau išnaudoti sinergiją su programa „Europos horizontas“, įskaitant programos „Europos horizontas“ misijas, t. y. misiją dėl gyvybingų vandenynų, jūrų, pakrančių ir vidaus vandenų, misiją dėl neutralaus poveikio klimatui ir pažangiųjų miestų ir Prisitaikymo prie klimato kaitos, įskaitant visuomenės pertvarką, misiją, siekiant sudaryti sąlygas inovacijų procesams, kurie sujungia Žemės stebėjimo technologijas su palydoviniu padėties nustatymu ir kitomis antžeminėmis arba ore naudojamomis technologijų platformomis; ir PRIMENA svarbų programos „Europos horizontas“ vaidmenį sudarant sąlygas novatoriškiems kosmoso sprendimams ir juos plėtojant bei remiant Europos kosmoso pramonę;
- 15) PRIPAŽĮSTA, kad Žemės stebėjimo palydovai ir *in situ* duomenų šaltiniai suteikia daug vertingų duomenų, padedančių formuoti kompleksines modeliavimo priemones, kurios gali būti naudojamos įgyvendinant tokias iniciatyvas kaip iniciatyva „Tikslas – Žemė“; PABRĖŽIA, kad dalijantis duomenimis ir plačiau naudojant novatoriškas skaitmenines technologijas, pvz., dirbtinį intelektą ir itin našias kompiuterines sistemas, gerinamas Žemės stebėjimo duomenų taikymas pakrančių zonose;
- 16) MANO, kad programos „Copernicus“ duomenys ir programos „Copernicus“ paslaugos labai prisideda prie iniciatyvos „Tikslas – Žemė“, kaip matyti iš skaitmeninio vandenyno dvynio (angl. „Digital Twin Ocean“) komponento, kuris bus parengtas „Copernicus“ jūros aplinkos stebėsenos paslaugos pagrindu, ir tikisi, kad iniciatyva „Tikslas – Žemė“ taip pat bus prisidedama prie programos „Copernicus“ tikslų įgyvendinimo, taip užtikrinant glaudų koordinavimą;
- 17) PRIPAŽĮSTA, kad teikiant GALILEO ekstremaliųjų situacijų valdymo paslaugą bus svariai prisidėta perduodant civilinės saugos institucijų perspėjimus pakrančių zonų gyventojams gaivalinių nelaimių ir pavojų atveju, taip pat didelę GALILEO paieškos ir gelbėjimo paslaugos, kuri šiuo metu yra naudojama paieškos ir gelbėjimo jūroje taikomosiose programose, siekiant padėti nustatyti nelaimės ištiktų žmonių buvimo vietą visame pasaulyje, naudą.